

Monumentnummer*: 515099

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 09 oktober 2000
Kadaster deel/nr 82986/118

Woonplaats*		Gemeente*		Provincie*			
Leiden		Leiden		Zuid-Holland			
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Nieuwe Rijn	82			2312 JK	Leiden		
Nieuwe Rijn	82 A	A		2312 JK	Leiden		
Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding		Grondperceel		
Leiden	I	3189	A1				
Leiden	I	3189	A2				
Leiden	I	3189	A3				
Leiden	I				2462		

Omschrijving**

Inleiding

Voormalige BIERHANDEL met BOVENWONING en PAKHUIS in de bouwstijl van de Hollandse neorenaissance uit 1894. Het pand is ontworpen door W.C. Mulder. In het pand bevond zich oorspronkelijk op de begane grond een agentschap van de Zuidhollandsche Bierbrouwerij. Een deel van het pand is nog een tijd lang in gebruik geweest als limonadefabriek van de familie Weijermans. Een naambordje op de rondboog boven de ingang herinnert hier aan.

Het pand staat in een gevelwand aan de noordkant van de Nieuwe Rijn, in het beschermd stadsgezicht.

Omschrijving

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Het op samengestelde plattegrond opgetrokken pand bestaat uit verschillende volumes die achter en boven elkaar gebouwd zijn. Vóór bevindt zich het agentschap van de Zuidhollandsche Bierbrouwerij, met daarboven twee woonlagen onder een samengesteld schilddak met antracietgrijze bouletpannen en twee grote gemetselde schoorstenen.

Daarachter een hoog volume onder schilddak met een koeltoren en opslagruimte.

Tussen de woning en het volume met de koeltoren een 'achterhuis' met op de verdieping een lighthof.

De voorgevel is boven een hardstenen plint in rode baksteen opgetrokken over drie bouwlagen. De gevel telt drie vensterassen. De middelste vensteras wordt bekroond door een trapgevel, die door de kroonlijst steekt.

Rechtgesloten vensters met tweeruits bovenlichten op de eerste en tweede verdieping. Hardstenen waterdorpels onder de vensters, blokjes in rode verblendsteen aan weerszijden en segmentbogen in rode verblendsteen erboven.

Siermetselwerk in de boogtrommels. Een hardstenen geprofileerde waterlijst tussen de begane grond en eerste verdieping. Een kroonlijst met een gemetseld fries en tandlijsten sluit de gevel af. Speklagen ter hoogte van de waterdorpels en bovenlichten.

Zandstenen aanzetstenen en ornamenten.

De centraal in de gevel geplaatste ingang van de voormalige winkel wordt omvat door een halve cirkel van zandsteen, met daarin de inscriptie: "P.J. Weijermans, Agent der Zuidhollandsche Bierbrouwerij". In deze lijst een dubbele houten paneeldeur met glas en zijlichten gevat in een geklonken ijzeren boog en kolommen. De oorspronkelijke lantaarn is nog bovenaan de middenstijl bevestigd. Links van deze ingang vroeger een venster met houten roeden boven de plint, thans een paneeldeur. Rechts de deur naar de bovenwoning: een rechtgesloten houten paneeldeur met glas en sierijzers onder een segmentboog. Een hardstenen brievenbusje tussen de twee deuren.

De geveltop komt voort uit twee met zandsteen geornamenteerde kraagstukken op de tweede verdieping. Nog twee geornamenteerde kraagstukken op de uiteinden van het fries. Halverwege de geveltop een cordonlijstje met een rijk geornamenteerde penant.

Interieur

Op de begane grond zijn in de ruimte achter de dubbele deur onder meer drie ijskasten, de gepleisterde troggewelven en het kantoortje bewaard gebleven. De wanden van het kantoortje, linksvoor in de ruimte, bestaan uit een gepleisterde borstwering met glas-in-lood vensters daarboven. In de ijskasten rechts werden ijsstaven gebruikt om het bier en de frisdrank te koelen. Een geklonken ijzeren kolom van U-balken en een U-balk ondersteunen de eerste verdieping. In een hoge ruimte achterin werd de frisdrank tot de jaren zeventig van de twintigste eeuw geproduceerd. Eén van de muren van de hoge ruimtes is een oudere gevel van een pakhuis. Via een gangetje onder een gepleisterd tongewelf langs de hoge ruimte is de opslagruimte van het voorhuis verbonden met de opslagruimte achter. De achtergevel bestaat uit de blinde gevel van de hoge ruimte en de achtergevel van de aanbouw van de achterste opslagruimte.

De pakzolders op de verdiepingen achter het woongedeelte worden gekenmerkt door zware houten balkenvloeren verbonden door een houten trap en een goederenlift.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

In het woongedeelte zijn de geprofileerde deurposten en paneeldeuren nog grotendeels bewaard. De tussenwand van de kamer-en-suite bestaat uit ingebouwde kasten met paneeldeuren waartussen twee schuifdeuren met panelen en glas. In beide kamers stucplafonds. In het trappenhuis nog een houten trapleuning met gietijzeren balusters en een plat glazen dak als afsluiting.

Houten kapspanten op zolder.

Waardering

De voormalige bierhandel met opslagruimten en bovenwoning uit 1894 zijn van algemeen belang vanwege architectuur- en cultuurhistorische en industrieel-archeologische waarde, als kenmerkend voorbeeld van een laat negentiende-eeuws bedrijfsgebouw ten behoeve van de levensmiddelen voorziening met neorenaissancistische detaillering. Het pand heeft ensemblewaarde als beeldbepalend onderdeel van de noordelijke bebouwing aan de Nieuwe Rijn.

Het exterieur is gaaf en ook delen van het interieur zijn gaaf bewaard gebleven.

Hoofdcategorie

Handelsgebouwen, opslag- en transportgebouwen

Handelsgebouwen, opslag- en transportgebouwen

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Handel en kantoor

Opslag

Woonhuis(K)

Functie

Pakhuis

Woonhuis